

Osavuosisikatsaus 1-8/2020

Sivistystoimen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

SIVISTYSLAUTAKUNTA

SIVISTYSTOIMEN HALLINTO

Vastuhenkilö

Sivistysjohtaja

Toimintaympäristö

Sivistyslautakunnan alaisuuteen kuuluu varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, muu opetus sekä kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimi. Sivistystoimen hallinnossa työskentelee sivistysjohtaja, jota avustaa keskustuimiston palvelusihteeri. Sivistystoimen palvelusihteeri valmistelee oppilastilastot valtiosuus selvitystä varten, kotikuntakorvauslaskelmat sekä toimii koulukuljetusten yhteyshenkilönä koko kunnan osalta. Varhaiskasvatusjohtaja, hyvinvointikoordinaattori sekä matkailuneuvoja vastaavat osaltaan asioiden valmistelusta lautakuntakäsittelyä varten.

Sivistystoimen hallinto vastaa toimialan yhteisten asioiden hoidosta, tehtävien koordinoinnista, lautakuntatyöskentelyn sujuvuudesta sekä toimialan ajankohtaisesta koulutuksesta.

Sivistysjohtaja ja varhaiskasvatusjohtaja osallistuvat aktiivisesti seutuyhteistyöhön. Tampereen seudun hyvinvointipalvelujen työryhmä, johon sivistysjohtaja kuuluu, kehittää sivistystoimialaa laaja-alaisesti ja vastaa varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, toisen asteen koulutuksen sekä vapaa-aikapalveluiden kokonaisuuksista seututasolla.

Vesilahti on mukana Tampereen seudun opetus- ja kasvatustalon henkilöstölle suunnatussa osaamisen kehittämisselvy Osakkeessa, jonka kautta opetushenkilöstön ammatillinen jatko- ja täydennyskoulutus pääsääntöisesti toteutetaan.

Toiminnan painopistealueet ja kehittämisalueet

Varhaiskasvatuksen ja koulutoimen toimintatapoja ja suunnitelmia yhtenäistetään. Nivelvaiheita kehitetään tukemaan eheää kasvun-, opin- ja hyvinvoinninpolkua. Monialaista yhteistyötä ja prosesseja kehitetään. Ennaltaehkäisevien ja matalan kynnyksen palvelujen sekä monialaisen työn kehittämistä viedään eteenpäin yhteistyöllä ja hankkeiden avulla. Strategisen johtamisen työkaluja otetaan käyttöön ja laajennetaan koko toimialalle.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteet	Toimintasuunnitelma 2020	Arviointikriteeri (mittari)	Toteutuminen 1-8/2020
Et ole yksin	"Islannin mallin" toteuttaminen Mitä sinulle kuuluu? Hyvinvoinnin rakenteiden luominen	Hyvinvointisopimuksen luominen. Pirkkalan yhteistoiminta-alueen johdon kehittämistapaamisten käynnistäminen.	Ei ole vielä toteutunut Johdon tapaamisista syksyille on alustavasti sovittu
Vetovoimainen ympäristö	Luontokokemuksen yhdistäminen sivistyspalveluihin	Hankehaussa ja projekteissa luonto- ja ympäristö-temat pyritään huomioimaan.	Haetaan hankerahaa luontoreittien selvitystyöhön ja kehittämiseen

Tunnusluvut

Toiminnallisuus	TP2019	TA2020	TOT 8/2020
-----------------	--------	--------	------------

Monialaisen toiminnan koordinoititapaamiset	5	2	Raportointi tilinpäätöksessä
Asiakastyytyväisyyskysely	1	1	Raportointi tilinpäätöksessä

Henkilöstö	TP2019	TA2020	TOT 8/2020
Vakanssit			Raportointi tilinpäätöksessä
- vakituiset	1,2	1,2	
- määräaikaiset	0	0	

SIVISTYSLAUTAKUNTA

PERUSKOULUT

Vastuhenkilö

Sivistysjohtaja

Toimintaympäristö

Perusopetuksen tehtäväalueeseen kuuluvat esi- ja perusopetus.

Vesilahden kunnassa toimii kaksi vuosiluokkien 0-6 koulua ja yksi 0-9 vuosiluokkien yhtenäiskoulu. Syyslukukauden 2019 alussa esikoulussa aloitti 67 oppilasta ja 1-9 vuosiluokilla 639 oppilasta.

Toiminnan painopistealueet ja kehittämisalueet

Erityisopetuksen kehittämistä jatketaan. Yhteistyössä haetaan toimintamalleja, joilla tuetaan oppilaiden kasvua- ja oppimista sekä erityisesti arjen taitojen hallintaa ja tunne- sekä vuorovaikutustaitojen kehittymistä.

Vesilahden kunnan kouluissa lukuvuoden 2019 - 2020 teemana on vuorovaikutus ja monipuolinen työskentely, joka toteutetaan monialaisina oppimiskokonaisuuksina. Lukuvuoden painopisteenä on hyvinvointi ja turvallinen arki.

Perusopetuksen päivitetty kehittämissuunnitelma vuosille 2019-2021 otetaan käyttöön. Vuonna 2019 valmistui sivistystoimen visio. Visio toimii koko sivistystoimen kehittämistä ohjaavana arvopohjana. Visiosta on nostettu seuraavat asiat lukuvuodelle 2019-2020: aikaa sinulle lapsi ja nuori Vesilahdessa, Kohtaa ja arvosta sekä valinnanmahdollisuus ja vastuu.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteet	Toimintasuunnitelma 2020	Arviointikriteeri (mittari)	Toteutuminen 1-8/2020
Et ole yksin	Tilojen yhteiskäytön varmistaminen	Luodaan varausperiaatteet varattaville tiloille ja pyritään tehostamaan tilojen ulkopuolista käyttöä.	Ei ole vielä toteutunut.
	"Islannin mallin" toteuttaminen	Kerhojen määrä.	Kerhotarjotin on työn alla. Useita kerhoja on aloitettu.
	Mitä sinulle kuuluu?	Vanhempainkahvilatoiminta jalkautuu joka koululle.	Ei ole vielä toteutunut. Fyysiset kohtaamiset rajoitettu koronan vuoksi.
	Hyvinvoinnin rakenteiden luominen	Ennaltaehkäisevien rakenteiden toiminatamallin juurruttaminen.	Työ on aloitettu.
Vetovoimainen ympäristö	Luontokokemuksen yhdistäminen sivistyspalveluihin	Luontokokemus viikottain.	Toteutunut.
	Ympäristön viihtyisyyden lisääminen	Koulu yhteisön vastuu lähiympäristöstä.	Teemaa käsitellään syksyn 2020 aikana.

Tunnusluvut

Taloudellisuus	TP2019	TA2020	TOT 8/2020
Esiopetus, käyttömenot netto, €/oppilas	6 020	5 662	Raportointi tilinpäätöksessä
Perusopetus, käyttömenot netto, €/oppilas	8 517	8 746	Raportointi tilinpäätöksessä

Koulukohtaiset kustannukset			
Narvan koulu , €/oppilas	10 686	10 295	Raportointi tilinpäätöksessä
Ylämäen koulu, €/oppilas	7 705	8 291	Raportointi tilinpäätöksessä
Vesilahden yhtenäiskoulu	7 688	8 086	Raportointi tilinpäätöksessä

Toiminnallisuus	TP2019	TA2020	TOT 8/2020
Esiopetuksen oppilasmäärä	67	52	Raportointi tilinpäätöksessä
Perusopetuksen oppilasmäärä	639	635	Raportointi tilinpäätöksessä
Koululaisten iltapäivätoiminta	80	70	Raportointi tilinpäätöksessä
Esikoululaisten iltapäivätoiminta (koulun yhteydessä)	49	40	Raportointi tilinpäätöksessä
Kuljetusoppilaiden määrä	206	230	Raportointi tilinpäätöksessä
Perusopetuksen päättäneiden sijoittuminen jatko-opintoihin (% / 9.luokkalaiset)	100	100	Raportointi tilinpäätöksessä

Henkilöstö	TP2019	TA2020	TOT 8/2020
Vakanssit	74	74	Raportointi tilinpäätöksessä
- vakituiset	70	69	
- määräaikaiset	4	5	

SIVISTYSLAUTAKUNTA**MUU KOULUTUS****Vastuhenkilö**

Sivistysjohtaja

Toimintaympäristö

Taito Pirkanmaa ry / Vesilahden Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsä antaa laajan oppimäärän mukaista käsityön taiteen perusopetusta. Vesilahden Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsässä annetaan opetusta kuudelle ryhmälle 448 tuntia vuodessa. Opiskelijoita on jopa 60 vuosittain.

Vesilahden kunta ostaa kansalaisopistopalvelun Pirkan opistolta. Pirkan Opisto on Vesilahden, Lempäälän, Pirkkalan ja Nokian yhteinen kansalaisopisto, jossa Nokian kaupunki toimii isäntäkuntana.

Vesilahden kunnan alustava opetustuntitilaus Pirkan opistolta vuodelle 2020 on yhteensä 3 830 tuntia jakautuen opetusmuodoittain: vapaa sivistystyö 2 000 tuntia, musiikin taiteen perusopetus 1 650 tuntia, muu taiteen perusopetus 180 tuntia.

Vesilahden kunnan tavoitteena on, että Pirkan opisto toimii kuntien välisen sopimuksen mukaisesti: ”Pirkan opisto huolehtii alueellisesta tasa-arvosta ja palvelujen saavutettavuudesta järjestämällä opintopalveluita edelleen lähipalveluna opistojen nykyisissä opetuspaikoissa ja vastaavissa kuntien tiloissa.”

Toiminnan painopistealueet ja kehittämisaueet

Yhteistyötä syvennetään kirjaston, kulttuuritoimen, Pirkan opiston ja kolmannen sektorin toimijoiden välillä. Kuntalaisten toiveiden kuunteleminen ja osallistuminen toiminnan kehittämiseen.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteet	Toimintasuunnitelma 2020	Arviointikriteeri (mittari)	Toteutuminen 1-8/2020
Et ole yksin	Tilojen yhteiskäytön varmistaminen. Hyvinvoinnin rakenteiden luominen.	Pirkan opisto ja Näpsä osallistuvat tilojen varausperiaatteiden luontiin. Pirkan opiston ja Näpsän palveluiden saavutettavuutta arvioidaan.	Ei ole vielä toteutunut. Arviointi tarkoitus toteuttaa syksyn 2020 aikana.
Vetovoimainen ympäristö	Luontokokemuksen yhdistäminen sivistyspalveluihin.	Järjestetään Pirkan opiston kanssa luontoaiheinen luento- tai tapahtumasarja.	Toteutuu syyskuussa 2020.

Tunnusluvut

Toiminnallisuus	TP2019	TA2020	TOT 8/2020
Käsityö- ja muotoilukoulun tuntimäärä	640	448	Raportointi tilinpäätöksessä
Pirkan opiston tuntimäärä	3 643	3 830	Raportointi tilinpäätöksessä

Henkilöstö	TP2019	TA2020	TOT 8/2020
Vakanssit	0	0	Raportointi tilinpäätöksessä
- vakituiset	0	0	
- määräaikaiset	0	0	

SIVISTYSLAUTAKUNTA

VARHAISKASVATUS

Vastuhenkilö

Varhaiskasvatusjohtaja

Toimintaympäristö

Varhaiskasvatuksen tulosalueeseen kuuluvat: varhaiskasvatus päiväkodeissa ja perhepäivähoito sekä lakisääteinen kotihoidontuki. Kunta maksaa lisäksi yksityisen hoidon tukea ja yksityisen hoidon tuen kuntalisää.

Varhaiskasvatusta säätelee 1.9.2018 voimaan tullut varhaiskasvatustalaki, jossa lapsen etu on keskiössä.

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on järjestää opetusta, kasvatusta ja hoitoa päiväkodeissa sekä perhepäivähoidossa lapsen yksilöllistä kasvua ja kehitystä tukien.

Varhaiskasvatusta tarjotaan Peiponpellon, Satumetsän, Peuraniityn ja Ahtialan päiväkodeissa sekä perhepäivähoidossa. Perhepäivähoidon varahoitopaikkoina toimivat päiväkodit.

Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä on pysynyt ennallaan, 203 lasta (elokuu 2019). Alle 3-vuotiaita toimintakauden alussa 24% varhaiskasvatuksessa olevista lapsista.

Varhaiskasvatuksessa on käytössä hoitoaikaperustainen 6-portainen palveluntarjonta.

Yksityisen varhaiskasvatuksen valvonta kuuluu kunnille. Tampereen seutukunnassa on yksityisen varhaiskasvatuksen ohjaukseen ja valvontaan käytössä yhtenevät kaavakkeet ja käytännöt.

Vesilahdessa työskentelee yksi yksityinen perhepäivähoitaja.

Tampereen kaupunkiseudulla varhaiskasvatuksessa tehdään aktiivisesti yhteistyötä mm. varhaiskasvatussuunnitelmatyössä, yksityisen varhaiskasvatuksen ohjauksessa ja valvonnassa sekä kustannusten seutuvertailussa.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön täydennyskoulutus toteutetaan pääsääntöisesti Tampereen seudun osaamisen kehittämispalvelu Osakkeessa.

Toiminnan painopistealueet ja kehittämisaalueet

Vesilahden päivitetty varhaiskasvatussuunnitelma hyväksyttiin sivistyslautakunnassa 21.5.2019. Varhaiskasvatuksen tärkeimpänä tavoitteena on Vesilahden varhaiskasvatussuunnitelman ja lapsen yksilöllisen varhaiskasvatussuunnitelman toteuttaminen.

Varhaiskasvatuksen painopistealueena ovat liikunta, leikki ja luonto. Vuoden 2020 aikana liikkumista, leikkimistä ja oppimista luonnossa lisätään ja vuoden aikana kerätään kokemuksia, miten luontokasvatusta, luonnossa olemista ja oppimista voidaan kehittää varhaiskasvatuksessa.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kehittämissuunnitelma 2019 – 2021 (Kesu) ja Sivistyksen visio 2025 valmistuivat keväällä 2019. Toimintasuunnitelma laaditaan Vesilahden varhaiskasvatussuunnitelmaan, Kesuun, Sivistyksen visioon sekä kunnan strategiaan pohjaten.

Sivistyksen visiosta on nostettu seuraavalle toimintakaudelle: Kiireetön läsnäolo, Iloisia oivalluksia ja uuden oppimista. Toiminnan arviointia kehitetään ja arvioinnissa käytetään yhtenäisiä kaavakkeita. Arviointeja; lasten, huoltajien, toiminnan ja henkilöstön itsearviointeja tarkastellaan säännöllisesti ja toimintatapoja kehitetään arviointien perusteella

Kesusta on painopisteiksi nostettu lisäksi digitaalisten oppimisympäristöjen asteittainen lisääminen sekä sosiaalisten ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen. Lapsia innostetaan ja motivoidaan opettelemaan uusia asioita sekä löytämään erilaisia oppimisen tapoja ja menetelmiä.

Lapsen eheää kasvun-, opin- ja hyvinvoinninpolkua tuetaan kehittämällä nivelvaihetta varhaiskasvatuksesta esikouluun.

Henkilöstön osaamista ja ammattitaitoa kehitetään ja yhteistyötä koulun, sosiaali- ja terveystalvelujen sekä kolmannen sektorin kanssa kehitetään ja tiivistetään. Varhaiskasvatustalvelun tuomat muutokset mm. henkilöstörakenteeseen tulee huomioida kulujen kasvuna suunnitelmavuosina.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteet	Toimintasuunnitelma 2020	Arviointikriteeri (mittari)	Toteutuminen 1-8/2020
Et ole yksin	"Islannin mallin" toteuttaminen Mitä sinulle kuuluu? Hyvinvoinnin rakenteiden luominen	Varhaiskasvatustalvelun oma perhetyöntekijäkokeilu. Moniammatillisen yhteistyön tiivistäminen neuvolan kanssa. Lapsen yhtenäisen kasvun- ja opinpolun nivelvaiheiden käytänteiden vahvistaminen. Avoimen päiväkotitoiminnan vakiinnuttaminen yhteistyössä seurakunnan ja MLL:n kanssa.	Varhaiskasvatustalvelussa aloitti projektituonteisesti perheohjaaja 1.8.2020 Työ jatkuu syksyllä 2020. Perheohjaaja koordinoi yhteistyötä. Avoin päiväkotitoiminta jatkuu koronataulun jälkeen syyskuussa 2020
Vetovoimainen ympäristö	Ympäristön yhteiskäytön varmistaminen Luontokokemuksen yhdistäminen sivistystalveluihin Luonto- ja vesireitistön kehittäminen Ympäristön viihtyisyyden lisääminen	Varhaiskasvatustalvelussa toteutetaan säännöllisesti luontopäiviä (2 päivää viikossa isommat lapset) ja luontoretkiä (pienemmät lapset 1 kerran viikossa) lähiympäristössä. Ollaan mukana suunnittelemassa matalan kynnyksen luontoreittejä.	Toteutuu toimintasuunnitelman mukaan. Varhaiskasvatustalvelu on ollut mukana Ylämäen kodan suunnittelussa.

Tunnusluvut

Taloudellisuus	TP2019	TA2020	TOT 8/2020
Hoitopäivämaksut	340 500	320 500	Raportointi tilinpäätöksessä
Ostopalveluvarhaiskasvatustalvelu			Raportointi tilinpäätöksessä
- osto	59 700	17 000	
- myynti	18 500	37 000	

Toiminnallisuus	TP2019	TA2020	TOT 8/2020
Päiväkotihoidot: Hoitopäivät yhteensä	32 200	32 000	Raportointi tilinpäätöksessä
Kotona tapahtuva perhepäivähoito	1900	1600	Raportointi tilinpäätöksessä
Käytössä olevat laskennalliset hoitopaikat: Päiväkodit: Hoitoaikaperustainen varhaiskasvatustalvelu			
	235	220	

Esikoululaisten aamuhoito	28	14	Raportointi tilinpäätöksessä
Ostopalvelupäivähoito			
-osto	2	2	
-myynti	7	6	

Henkilöstö	TP2019	TA2020	TOT 8/2020
Vakanssit	46	45	Raportointi tilinpäätöksessä
- vakituiset	36	42	
- määräaikaiset	8	3	

SIVISTYSLAUTAKUNTA

LIIKUNTA- JA NUORISOTOIMI

Vastuhenkilö

Hyvinvointikoordinaattori

Toimintaympäristö

Liikunta- ja nuorisotoimen toimintaa ohjaa valtakunnalliset linjaukset, kunnan hyvinvointisuunnitelma, kuntastrategia, sivistystoimen visio sekä vapaa-aikapalveluiden kehittämissuunnitelma. Edellä mainituissa ohjelmissa painotetaan kuntalaisten hyvinvointia ja aktiivista yhteistyötä kolmannen sektorin sekä kunnan eri hallintokuntien kanssa. Liikunta- ja nuorisotoimi toimii kunnassa tahona, joka organisoii ja kehittää vapaa-aikatoimintaa Vesilahden kunnan alueella terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen ollessa entistä suurempana toimintona ohjaavana tekijänä.

Kunnan tehtävänä on luoda edellytykset kuntalaisten hyvinvoinnille, liikkumiselle ja mielekkäälle vapaa-ajan vietolle. Kunta tukee seuratoimintaa sekä rakentaa ja ylläpitää liikuntapaikkoja. Nuorisotyössä kunta tarjoaa nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä turvallisia aikuisia kohtaamaan ja kuulemaan nuoria.

Toiminnan painopistealueet ja kehittämisalueet

Uudesta kuntastrategiasta sekä sivistystoimen visiosta on nostettu vapaa-aikapuolen kehittämissuunnitelmaan keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet. Suunnitelmasta tehdään tarkempi vuosittainen aikataulu. Alla mainittujen tavoitteiden lisäksi vuoden 2020 erityisenä tavoitteena on kehittää kuntalaisia kuullen entistä mielekkäämpää, helpompaa ja parempaa vapaa-aikaa ja harrastusmahdollisuuksia. Vuonna 2020 erityisenä painopisteenä ovat uuden kuntastrategian mukaiset laadukkaaseen, monipuoliseen ja tasapuoliseen vapaa-aikaan keskittyvät toimenpiteet, kuten Vesilahden Islannin mallin luominen ja käyttöönotto sekä hyvinvoinnin rakenteiden luominen.

Liikuntatoimi

Liikuntatoimen tavoitteena on tukea kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja liikunnallista elämäntapaa elämänkaaren eri vaiheissa. Liikuntatoimen painopiste tulevalle vuodelle on monialaisen yhteistyön syventäminen ja juurruttaminen vakiintuneeksi osaksi kaikkien hallintokuntien toimintaa. Poikkihallinnollisen yhteistyön lisäämisen tavoitteena on, että liikunta ja ennaltaehkäisevä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ovat jatkossa tiiviinä osana eri hallinnonaloja. Poikkihallinnollinen yhteistyö luo mahdollisuuksia liikunnalliselle elämäntavalle ja terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Kunta seuraa liikuntaseuratoimintaan osallistuvien kuntalaisten osuutta sekä liikuntapaikkojen käyttöastetta. Seuroja sekä yhdistyksiä kannustetaan järjestämään harrastustoimintaa jossa kilpailu ei ole päätavoitteena, vaan esimerkiksi seura-avustuksien jaossa harrastuskerhot huomioidaan seurojen toiminnansuunnittelua ja toteutusta arvioitaessa. Lautakunta toteuttaa päätöksenteon apuna vaikutusten ennakoarviointia (EVA).

Nuorisotoimi

Nuorisotoimen painopisteitä ovat kasvatuksellisuus, aktiivinen kansalaisuus ja koulunuorisotyö. Nuorisotyöllä halutaan edistää lasten ja nuorten hyvinvointia, tasapainoista kasvamista, sosiaalista vahvistumista sekä yhteisöllisyyden nostattamista ja tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistamista.

Nuorisotyö on ennaltaehkäisevää, yhteisöllisiin toimintatapoihin perustuvaa työtä, jota ohjaa kasvatuksellisuus. Yhteistyö koulujen sekä oppilashuollon kanssa on tärkeää ja sitä korostetaan tulevaisuudessa entistä enemmän.

Uuden kuntastrategian mukaisesti nuorten aito kohtaaminen, nuorten kuuleminen sekä nuorten osallistaminen ja vaikuttamismahdollisuuksien parantaminen tulevat olemaan vuonna 2020 kehittämisen painopisteenä. Tavoitteena on siis antaa nuorille aikaa ja tuoda aidosti välittäviä aikuisia jokaisen nuoren elämään myös kodin ulkopuolella, ja näin ollen tuoda hyvinvointia edistäviä vaikuttavia toimenpiteitä lähelle nuorten arkea.

Lisäksi ympäristön viihtyisyyden ja luontokokemusten yhdistäminen nuorisopalveluihin huomioidaan nuorisopalveluiden toiminnassa entistä paremmin. Pyrkimyksenä on luoda luonnon avulla kuvaa kiireettömästä ja läsnäolevasta kunnasta, jossa nuoret kohdataan ja heitä kuunnellaan.

Nuorisovaltuusto / osallisuus

Nuorisovaltuusto kehittää toiminnallaan vesilahtelaisnuorten toimintamahdollisuuksia ja vaikuttaa aktiivisesti kunnalliseen päätöksentekoon nuoria koskevissa asioissa. Nuorisovaltuuston jäsenet edistävät nuorten ja päättäjien välistä vuoropuhelua. Nuorten toiveet ja mielipiteet huomioidaan kaikessa nuorisotoimen toiminnassa. Nuoret osallistuvat toiminnan suunnitteluun sekä järjestämiseen. Vuonna 2020 painopisteenä onkin uusien osallisuutta edistävien toimintamallien kartoittaminen, kokeilu ja käyttöönotto.

Etsivä nuorisotyö

Etsivän nuorisotyön tavoitteena on auttaa nuoria pääsemään koulutukseen, edistää nuorten työllistymistä ja ehkäistä syrjäytymistä. Kunnissa etsivän nuorisotyön toteutumiseen tähtäviä työmuotoja ovat nuorisolain mukaiset etsivä nuorisotyö, nuorten työpajatoiminta sekä monialainen yhteistyö. Etsivä nuorisotyö toimii yhdessä nuoren kanssa, silloin kun nuori ei itse tiedä, mitä tehdä tai miten saavuttaa tarvitsemansa palvelut. Pyritään tiivistämään yhteistyötä yläkoulun, toisen asteen ja työllisyyspalveluiden toimijoiden kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteet	Toimintasuunnitelma 2020	Arviointikriteeri (mittari)	Toteutuminen 1-8/2020
Et ole yksin	Tilojen yhteiskäytön varmistaminen "Islannin mallin" toteuttaminen Mitä sinulle kuuluu? Hyvinvoinnin rakenteiden luominen	Nurkan ja muiden vapaa-aikapalveluiden tilojen käyttöasteen nostaminen ja käytön monipuolistaminen. Vesilahden Islannin mallin luominen ja toimintojen toteuttamisen aloittaminen. Vähintään yhden uuden osallistamisen toimintamallin käyttöönotto. Nuorten palvelupolkujen selkiyttäminen sekä niistä tiedottaminen ja käyttöön ohjaaminen. Hyvinvointikertomuksen ja siihen liittyvän työn uudistaminen sekä hyvinvointityön vastuutahojen nimeäminen.	Ei tule toteutumaan koronatilanteen vuoksi. Työ on aloitettu jo keväällä 2020 ja toiminnot alkavat syyskuussa. Toteutunut Työ on aloitettu.
Vetovoimainen ympäristö	Ympäristön yhteiskäytön varmistaminen Luontokokemuksen yhdistäminen sivistyspalveluihin Luonto- ja vesireitistön kehittäminen Ympäristön viihtyisyyden lisääminen	Yksi ympäristöön suuntautuva liikunta- tai nuorisotoimen tapahtuma tai tempaus, joka järjestetään yhteistyössä paikallisen järjestötoimijan kanssa. Erilaisia lähiympäristöön suuntaavia retkipäiviä 3kpl/vuosi. Nuoret suunnittelevat toteutuksen, jolla luonto näkyy esim. sisustuksessa, tapahtumien mainoksissa tai toiminnan sisällöissä. Liikuntapaikka- ja aluesuunnitelman tekeminen. Yksi kestävä kehityksen teemalla järjestettävä tempaus.	Nuorisovaltuuston kanssa suunnitteilla. Ei ole vielä toteutunut. Työ on aloitettu. Ei ole vielä toteutunut.

Tunnusluvut

Taloudellisuus	TP2019	TA2020	TOT 8/2020
Kuntosalimaksut	21 042	20 000	Raportointi tilinpäätöksessä
Liikuntasalimaksut	13 580	14 000	Raportointi tilinpäätöksessä

Toiminnallisuus	TP2019	TA2020	TOT 8/2020
Kuntosalikäynnit / vuosi	11 691	12 000	Raportointi tilinpäätöksessä
Nuorisotila Nurkka, käynnit	9 971	4 000	Raportointi tilinpäätöksessä

Henkilöstö	TP2019	TA2020	TOT 8/2020
Vakanssit	4	4	Raportointi tilinpäätöksessä
- vakituiset	4	4	
- määräaikaiset	0	0	

SIVISTYSLAUTAKUNTA

KIRJASTOTOIMI

Vastuhenkilö

Sivistysjohtaja

Toimintaympäristö

Vesilahden kirjasto on yksi Pirkanmaan PIKI-kirjastoista. Kirjastojen yhteiskäyttöä tukee kirjastojärjestelmä, joka kattaa kaikki Pirkanmaan yleisten kirjastojen toimipaikat. Uuden kirjastolain mukaan Tampereen kaupunginkirjastolla on laaja alueellinen kehittämistehtävä ja alueeseen kuuluu Pirkanmaan kirjastojen (PIKI) lisäksi Keski-Suomen kirjastot (KESKI). Lain mukaan kehittämistehtävällä tuetaan toimialueen yleisten kirjastojen kehittymistä ja henkilöstön osaamista sekä edistetään yleisten kirjastojen keskinäistä yhteistoimintaa.

Kirjasto edistää kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin. Se edistää tiedon saatavuutta ja käyttöä, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa. Kirjasto antaa mahdollisuuden elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen.

Kirjasto on houkutteleva ja viihtyisä paikka, jossa järjestetään tapahtumia ja tilaisuuksia. Kirjasto tarjoaa kaikille yksilöllistä ja tasapuolista palvelua, ja toiminta on asiakaslähtöistä. Jokainen asiakas huomioidaan ja häntä opastetaan kirjaston käytössä.

Toiminnan painopistealueet ja kehittämisaalueet

Monipuolisilla toimintamuodoillaan kirjasto edistää osallisuutta ja tukee aiempaa vahvemmin varhaiskasvatuksen ja koulun toiminnan kehittämisen tavoitteita. Kirjaston Lähteellä - varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä kirjaston yhteistyösuunnitelmaa toteutetaan ja kehitetään edelleen.

Uudesta sivistystoimen visiosta on nostettu vapaa-aikapuolen kehittämissuunnitelmaan keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet. Suunnitelmasta tehdään tarkempi vuosittainen aikataulu. Lapsille, nuorille ja lapsiperheille suunnattuun toimintaan panostetaan.

Yhteistyötä syvennetään kirjaston, kulttuuritoimen, Pirkan opiston ja kolmannen sektorin toimijoiden välillä.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteet	Toimintasuunnitelma 2020	Arviointikriteeri (mittari)	Toteutuminen 1-8/2020
Et ole yksin	Tilojen yhteiskäytön varmistaminen	Luodaan varausperiaatteet varattaville tiloille.	Työ on aloitettu.
	"Islannin mallin" toteuttaminen	Lisätään perheille suunnattuja tapahtumia.	Ei ole vielä toteutunut.
	Mitä sinulle kuuluu?	Lisätään hyvinvointiin ja ihmisten kohtaamiseen liittyviä tapahtumia.	Syksyllä 2020 on toteutumassa useita tapahtumia.
	Hyvinvoinnin rakenteiden luominen	Yksinäisyyden torjumiseksi käynnistetään luotsitoiminta.	Ei ole vielä käynnistetty.
Vetovoimainen ympäristö	Luontokokemuksen yhdistäminen sivistyspalveluihin	Järjestetään Pirkan opiston kanssa luontoaiheinen luento- tai tapahtumasarja.	Toteutuu syyskuussa 2020.
		Järjestetään vähintään kaksi luontoaiheista näyttelyä.	Toteutunut.

Tunnusluvut

Taloudellisuus	TP2019	TA2020	TOT 8/2020
toimintakulut/asukas	72,56	60,00	Raportointi tilinpäätöksessä
lainan hinta (kok.kulut/lainaus)	4,11	4,00	Raportointi tilinpäätöksessä
aineistohankinnat/asukas	7,37	9,00	Raportointi tilinpäätöksessä

Toiminnallisuus	TP2019	TA2020	TOT 8/2020
kirjastoaineistohankinnat/1000 asukasta	334,6	350	Raportointi tilinpäätöksessä
kokonaislainaus/asukas	17,7	17	Raportointi tilinpäätöksessä
fyysiset käynnit/asukas	8,5	12	Raportointi tilinpäätöksessä

Henkilöstö	TP2019	TA2020	TOT 8/2020
Vakanssit	3,14	3	Raportointi tilinpäätöksessä
- vakituiset	3	3	
- määräaikaiset	0,14	0	

SIVISTYSLAUTAKUNTA

KULTTUURITOIMI

Vastuhenkilö

Hyvinvointikoordinaattori

Toimintaympäristö

Kulttuuritoimi tukee kunnassa kulttuuripalveluja tarjoavien yhteisöjen ja muiden kulttuuritoimijoiden toimintaa jakamalla vuosittain yleisavustuksia ja avustamalla tapahtumien järjestämisessä kohdeavustuksilla. Kunnan kulttuuritoiminta on jatkossa enenevässä määrin kulttuuritarjonnan mahdollistamista muille toimijoille kuin kunnan itsensä järjestämää. Kulttuuritoimi siis mahdollistaa kolmannen sektorin toimijoiden tapahtumien järjestämisen muun muassa sekä tarjoamalla tiloja, että avustamalla tiedottamisessa niin vuosittaisten kuin yksittäisten tapahtumien kohdalla.

Lisäksi kulttuuripalveluiden painopiste keskittyy jatkossa vieläkin enemmän kulttuurista saataviin hyvinvointia edistäviin tekijöihin.

Toiminnan painopistealueet ja kehittämisalueet

Kulttuuritoimen ensisijainen tehtävä on mahdollistaa yhdenvertainen kulttuurin saavutettavuus ja näin edistää kuntalaisten hyvinvointia.

Vuonna 2020 pääpainopisteenä on kulttuurin ottaminen kiinteäksi seurattavaksi osaksi kunnan hyvinvoinnin edistämisen rakenteita.

Lisäksi vuonna 2020 kehittämisalueena on Kulttuuriluotsi -toiminnan käynnistäminen ja erityisteemana osallistuminen Tampereen ja seudun Kulttuuripääkaupunki2026 -hankehakuun mahdollisilla vesilahtelaisilla kulttuuritapahtumaidoilla.

Uudesta sivistystoimen visiosta on nostettu vapaa-aikapuolen kehittämissuunnitelmaan keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet. Suunnitelmasta tehdään tarkempi vuosittainen aikataulu.

Yhteistyötä syvennetään koko vapaa-aikapalveluiden, Pirkan opiston ja kolmannen sektorin toimijoiden välillä.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteet	Toimintasuunnitelma 2020	Arviointikriteeri (mittari)	Toteutumisen 1-8/2020
Et ole yksin	Tilojen yhteiskäytön varmistaminen	Luodaan varausperiaatteet varattaville tiloille.	Työ on aloitettu.
	"Islannin mallin" toteuttaminen	Yksi uusi kulttuuriaiheinen harrastus nuorille (iltapäiväkerho, kurssi tms.).	Kerhotarjotin on työn alla.
	Mitä sinulle kuuluu?	Yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistäminen kulttuurin avulla, kulttuuriluotsi -toiminnan käynnistäminen.	Ei ole vielä käynnistynyt.
	Hyvinvoinnin rakenteiden luominen	Kulttuurin hyvinvointivaikutusten (kulttuurihyvinvointi) huomioiminen, suunnittelu ja toteuttaminen näkyvänä osana kunnan hyvinvointityötä.	Työ on aloitettu.
Vetovoimainen ympäristö	Ympäristön yhteiskäytön varmistaminen	Ympäristön ja luonnon esille tuominen kulttuuritoiminnan tilana.	Ei ole vielä toteutunut.

	Luontokokemuksen yhdistäminen sivistyspalveluihin	Luonto näkyy kulttuuritapahtumissa.	Ei ole vielä toteutunut.
	Luonto- ja vesireitistön kehittäminen	Metsäpolun kylttien uusiminen ja polun markkinointi.	Työ on aloitettu.
	Ympäristön viihtyisyyden lisääminen	Kulttuuria kylänraitille, kulttuuriteos osaksi ympäristöä.	Ei ole vielä toteutunut.

Tunnusluvut

Taloudellisuus	TP2019	TA2020	TOT 8/2020
Kulttuuriavustukset euroa/asukas	2,30	1,60	Raportointi tilinpäätöksessä
Muut avustukset yht. euroa/asukas	1,15	1,10	Raportointi tilinpäätöksessä

Toiminnallisuus	TP2019	TA2020	TOT 8/2020
Kulttuuritoimen yleisavustuksen saaneet yhteisöt	4	8	Raportointi tilinpäätöksessä
Kulttuuritoimen kohdeavustuksen saaneet toimijat	8	10	Raportointi tilinpäätöksessä
Vuosittaiset kuntalaisille tarjottavat kulttuuritapahtumat	10	8	Raportointi tilinpäätöksessä

Henkilöstö	TP2019	TA2020	TOT 8/2020
Vakanssit	0,2	0,2	Raportointi tilinpäätöksessä
- vakituiset	0,2	0,2	
- määräaikaiset	0	0	